

Frans Smessaert

onze boekbinder

(Beernem 20 maart 1941 – 30 oktober 2013)

In de Cultuurbibliotheek blijven we om veel redenen aan Frans denken. Hij was op de eerste plaats een vriendelijke man begaan met het welzijn van allen die hier werken, graag te verleiden tot een praatje. Ik moest steevast de groeten doen thuis. Op de vraag hoe het in de Waterstraat ging wist ik het antwoord: “t’s nu weer

wat beter met Jeannine haar ogen en ik heb nu andere medicamenten en dat zal wel verbeteren.” Zijn blijmoedigheid en optimisme waren onverwoestbaar.

Ik keek er naar uit wanneer hij aankondigde dat hij “naar Brugge” kwam. Dan had hij bv werk mee voor de karmelieten, voor A. Himpe of voor mijnheer De Jonghe. Soms had hij iets speciaals mee en dat liet hij dan graag bewonderen. In onze bibliotheek kun je “zijn” boeken feilloos herkennen. Ze werden door Jeannine genaaid. “Liever niet inbinden dan de rug afsnijden om te plakken want dan is het boek voor altijd kapot.” Hij wees me regelmatig op de kwaliteit van handgeschept papier en op de keuze van de schutbladen: “dat is papier dat ik vele jaren geleden gekocht heb.” Voor Kan. Robrecht Stock bond Frans een reeks kunstboeken in over opgravingen in Pompeï en Herculaneum. Kanunnik R. Stock, koppig als hij was, wilde absoluut grijze schutbladen. Frans heeft het niet kunnen vergeten. Wanneer we

(wat wel eens meer gebeurde) door de rekken wandelden, kwam hij er steeds op terug.

Wanneer ik een deur opentrek in het 'Robertianum' waar de oude werken bewaard worden, springen de perkamenten banden met de vergulde titels, direct in het oog. Frans werkte ooit in de Sint-Augustinus drukkerij uitgeverij van Desclée de Brouwer in het Drukkersstraatje op Christus Koning. Hij was de laatste vergulder van de missalen waarvoor de uitgeverij bekend stond. Het bedrijf ging failliet in 1975. Kanunnik Stock porde hem aan om zelfstandige boekbinder te worden en hij werd meteen zijn eerste klant. Frans stond weldra bij bibliofielen bekend om zijn prachtig werk.

Een pronkstuk uit onze collectie is het Cruydt-Boeck uit 1608 van Rembertus Dodonaeus (CB 2008/697). Frans heeft het in 2005 gerestaureerd en in fijn varkensleer gebonden. Hij heeft er bovendien een bewaarkist voor gemaakt op naam van de bibliotheek. Het is een monument.

In 2008 restaureerde Frans onze Atlas minor van Gerard Mercator uit 1628. Hij heeft er ook een mooie doos voor gemaakt. Enkele weken voor zijn dood in 2003 schonk Jozef van den Heuvel ons 6 gescheurde bladen van de Hereford kaart, een steendruk van E. Gailliard uit 1869. Frans reinigde de bladen, herstelde ze en assembleerde ze tot een wandkaart van 164 cm. x 132 cm. (CB 2009/490) die in Oudenburg en Velzeke geëxposeerd werd.

Frans was steeds bereid te helpen bij een tentoonstelling. Hij maakte speciale kaften op maat, dozen voor kaarten. Hij leefde mee met de bibliotheek. Elk initiatief wilde hij steunen. Toen hij op de voordracht over cartografie op 17 oktober niet kwam opdagen wisten we dat hij ziek was. Zijn mooi werk blijft ons herinneren aan zijn mooie persoonlijkheid.

Walter de Smaele

4 november 2013